

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 marca 2024 r.

WK-IV.431.1.51.2023

Pan

Krzysztof Sobczak

Wójt Gminy Wieniawa

Urząd Gminy w Wieniawie

ul. Kochanowskiego 88

26-432 Wieniawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Justyna Pałka i Maciej Sukiennik – starsi inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 4 do 15 grudnia 2023 r. kontrolę problemową w Gminie Wieniawa z siedzibą Urzędu Gminy w Wieniawie przy ulicy Kochanowskiego 88 (dalej Gmina).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2022 (dalej zadanie).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 11 marca 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

Celem *Resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"* – edycja 2022 (dalej Program) było zapewnienie dostępności do usługi asystencji osobistej (dalej usługi), jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym³.

Pośród adresatów Programu (dalej uczestnik) wskazano:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, spełniające wymogi działu III Programu⁴ (dalej dzieci do 16 roku życia) oraz
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności:
 - a) o stopniu znacznym lub
 - b) o stopniu umiarkowanym albo
 - c) traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b⁵.

Program zakładał wsparcie finansowe dla gmin/powiatów w zakresie świadczenia usług, która będzie dostosowana do potrzeb osoby niepełnosprawnej, mieszkającej na terenie danej gminy/powiatu.

W ramach Programu gmina/powiat mogły otrzymać wsparcie finansowe ze środków Funduszu Solidarnościowego (dalej Fundusz) do wysokości 100% kosztów realizacji usług.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2022, dokonano następujących ustaleń:

³ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 647 ze zm. – dalej ustawa o Funduszu Solidarnościowym.

⁴ Łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

⁵ Zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.).

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Wieniawa jest z mocy prawa wspólnotą samorządową, której ustrój określa ustawa o samorządzie gminnym⁶ oraz Statut Gminy Wieniawa⁷, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁸ zapewnia Urząd Gminy w Wieniawie.

Realizacją kontrolowanego zadania zajmowały się:

- Centrum Usług Wspólnych w Wieniawie (dalej CUW) – w zakresie obsługi finansowo-księgowej,
- Centrum Usług Społecznych (dalej CUS) – w zakresie zapewnienia usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Centrum Usług Wspólnych jest jednostką budżetową Gminy Wieniawa utworzoną w drodze Uchwały Nr XIV.14.2019 Rady Gminy w Wieniawie z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej pod nazwą *Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawa* oraz nadania jej statutu.

Podstawą funkcjonowania CUW w Wieniawie jest statut przyjęty ww. uchwałą (dalej statut). Zgodnie z § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 1 pkt 1 statutu CUW zapewnia wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną jednostkom organizacyjnym Gminy w tym m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieniawie.

Zasady funkcjonowania, struktura organizacyjna i szczegółowy zakres zadań realizowanych przez CUW zostały uregulowane w Zarządzeniu Nr 1.2020 p.o. Kierownika Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawa z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawa*⁹.

⁶ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.).

⁷ Uchwała NR XXVII.5.2021 Rady Gminy Wieniawa z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Wieniawa – dalej Statut Gminy.

⁸ Zarządzenie Nr 130.2019 Wójta Gminy Wieniawa z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Wieniawie zmieniony Zarządzeniami Wójta Gminy Wieniawa: Nr 61.2020 z dnia 29 lipca 2020 r. oraz NR 79.2021 z dnia 29 lipca 2021 r. Od 1 września 2022 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem NR 62.2022 Wójta Gminy Wieniawa z dnia 7 czerwca 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Wieniawa – dalej Regulamin Organizacyjny.

⁹ Regulamin został zmieniony Zarządzeniem p.o. Kierownika CUW Gminy Wieniawa NR: 7.2021 z dnia 23 sierpnia 2021 r.

Centrum Usług Społecznych jest jednostką budżetową Gminy Wieniawa utworzoną poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieniawie w Centrum Usług Społecznych w Wieniawie¹⁰.

Podstawą funkcjonowania CUS w Wieniawie jest statut przyjęty Uchwałą Nr XXVII.7.2021 Rady Gminy Wieniawa z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie nadania statutu *Centrum Usług Społecznych w Wieniawie*. Zgodnie z § 4 ust. 2 i ust. 7 statutu, CUS realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej oraz zadania wynikające z uchwał rady gminy i zarządzeń wójta oraz inne zadania jeżeli z odrębnych przepisów wynika, że obowiązek ich realizacji należy do zadań ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych.

Zasady funkcjonowania, struktura organizacyjna i szczegółowy zakres zadań realizowanych przez CUS zostały uregulowane w Zarządzeniu Nr 1.2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Wieniawie z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie wprowadzenia *Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Wieniawie*¹¹.

(akta kontroli str.: 65-162,165-181)

II. W zakresie finansowania zadania

1. Wysokość środków Funduszu przeznaczonych na realizację zadania, ustalono w oparciu o przesłany w dniu 22 października 2021 r. do Wydziału do Spraw Osób Niepełnosprawnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej WN MUW) Wniosek o środki finansowe¹² wraz z Kalkulacją kosztów Programu¹³. Wnioskowana kwota na środki finansowe z Programu na 2022 rok wyniosła ogółem **324 666,00 zł**, w tym:

- na realizację zadania – 318 300,00 zł,
- na koszty związane z obsługą Programu (dalej koszty obsługi) – 6 366,00 zł.

Liczba planowanych godzin usług dla 12 uczestników wynosiła ogółem 7 430 godzin.

¹⁰ Uchwała Nr XXVII.6.2021 Rady Gminy Wieniawa z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Centrum Usług Społecznych w Wieniawie” poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieniawie w Centrum Usług Społecznych w Wieniawie.

¹¹ Regulamin został zmieniony Zarządzeniem Dyrektora CUS Nr: 13.2022 z dnia 1 czerwca 2022 r.

¹² Wniosek został skorygowany 27 października 2021 r. w związku z wezwaniem MUW do korekty przesłanym drogą elektroniczną 26 października 2021 r.

¹³ Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania z Programu *Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej* – edycja 2022 – dalej Kalkulacja kosztów Programu.

Pismem znak WN-II.946.1.1.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) przekazał gminom i powiatom listę zaakceptowanych wniosków w ramach Programu wraz z rekomendowaną wysokością przyznanych środków z Funduszu¹⁴.

Ponadto w dniu 25 października 2022 r. Gmina Wieniawa zwróciła się pismem znak: OR.2011.26.2022 do MUW o akceptację proponowanych zmian w złożonym wniosku w zakresie możliwości zwiększenia liczby uczestników i asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej w ramach środków przyznanych z Państwowego Funduszu Solidarnościowego (dalej Fundusz Solidarnościowy) na realizację Programu AOON – edycja 2022. Proponowane zmiany w kalkulacji miały dotyczyć przesunięć pomiędzy kategoriami kosztów, nie powodując zmiany całkowitego kosztu zadania.

Dyrektor Wydziału do Spraw Osób Niepełnosprawnych MUW pismem znak: WN-II.946.1.67.2022 z dnia 31 października 2022 r. wyraził zgodę na zmianę wniosku Gminy Wieniawa na środki finansowe z Programu „Asystent Osobisty osoby niepełnosprawnej” w proponowanym zakresie.

(akta kontroli str.: 185-214)

2. Wojewoda Mazowiecki 16 lutego 2022 r. zawarł z Gminą, reprezentowaną przez Wójta Gminy Wieniawa, umowę nr 59/2022/AOON w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2022 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (dalej Umowa).

Przedmiotem Umowy było określenie wysokości i trybu przekazywania Gminie przez Wojewodę środków Funduszu z przeznaczeniem na realizację przez Gminę w 2022 r. zadania w zakresie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób wymienionych w § 1 ust. 1 pkt a, b Umowy.

W ramach Umowy Gmina zobowiązała się m.in.:

- wykonywać Umowę zgodnie z Programem oraz Wnioskiem, stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do Umowy,
- wykorzystać środki przekazane przez Wojewodę, zgodnie z celem na jaki je Gmina uzyskała oraz na warunkach określonych w Umowie, Aneksie nr 1/2022/AOON

¹⁴ Wysokość środków przyznanych Gminie była zgodna z Wnioskiem.

do Umowy¹⁵ oraz Programie, najpóźniej do dnia 31 grudnia danego roku, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane.

(akta kontroli str.: 216-228)

3. Środki finansowe Funduszu¹⁶ w łącznej kwocie **324 666,000 zł** zostały przekazane przez MUW w transzach, na wyodrębniony rachunek bankowy CUS¹⁷ wskazany w Umowie, zgodnie z harmonogramem, tj.:

- na realizację Zadania kwotę 318 300,00 zł, w tym:
 - 159 150,00 zł w dniu 10 marca 2022 r. (wyciąg bankowy nr 2),
 - 79 575,00 zł w dniu 31 maja 2022 r. (wyciąg bankowy nr 8/2022),
 - 79 575,00 zł w dniu 29 września 2022 r. (wyciąg bankowy nr 19/2022),
- na koszty obsługi Programu kwotę 6 366,00 zł (wyciąg bankowy nr 2).

(akta kontroli str.: 230-243, 248-325)

III. W zakresie realizacji zadania oraz wydatkowania środków finansowych z Funduszu.

1. Zgodnie z przedstawionymi Kartami zgłoszenia¹⁸ na terenie Gminy Wieniawa do udziału w Programie przystąpiło 12 uczestników ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Wyboru osób świadczących usługi asystenckie (dalej asystent) dokonano na podstawie wskazania¹⁹ w pisemnym oświadczeniu uczestnika, które zostało załączone do Karty zgłoszenia.

W celu realizacji zadania Dyrektor CUS zawarł 21 marca i 4 listopada 2022 r. 12 umów zlecenia z 11 asystentami. W umowach określono m.in. roczny limit godzin świadczonych usług²⁰ oraz kwotę wynagrodzenia brutto za godzinę pracy²¹ w wysokości uzależnionej od sytuacji zawodowej asystenta:

- 40,00 zł – 1 asystent,
- 33,22 zł – 10 asystentów.

¹⁵ Zmieniający treść załącznika nr 2 do Umowy

¹⁶ Zgodnie z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym „Do środków przekazanych z Funduszu jednostkom samorządu terytorialnego nie stosuje się art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”. Środki z Funduszu stanowią środki pozabudżetowe.

¹⁷ Rachunek pomocniczy CUS: Nr 14 9145 1040 2003 3480 2000 0006.

¹⁸ Karta zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (załącznik nr 8 do Programu) – dalej Karta zgłoszenia.

¹⁹ Zgodnie z zapisami Programu – dział IV ust. 3 pkt 3 oraz ust. 24 pkt 3.

²⁰ Limity godzin usług wskazane w ww. umowach były zgodne wymogami wynikającymi z Programu (dział IV pkt 18) oraz wnioskowanej przez uczestników liczby godzin na Kartach zakresu usług asystenta w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (załącznik nr 9 do Programu).

²¹ Zgodnie z zapisem działu IV ust. 22 Programu, koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystencji osobistej nie mogły przekroczyć 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy.

2. Zgodnie z przedstawioną dokumentacją finansowo-księgową oraz prowadzoną ewidencją księgową realizacji Programu, Gmina w 2022 r. wydatkowała ze środków Funduszu kwotę **318 828,03 zł.**

Struktura wydatków przedstawiała się następująco:

- a) wydatki na realizację Programu – **312 462,03 zł**, w tym:
- na wynagrodzenia asystentów z tytułu umów zlecenia – 292 375,16 zł,
 - na zwrot kosztów dojazdu własnym środkiem transportu asystentów w celu realizacji usług – 14 802,06 zł,
 - na zakup ubezpieczenia dla asystentów – 1 570,80 zł,
 - na zakup środków ochrony osobistej – 3 714,01 zł,
- b) koszty obsługi Programu – **6 366,00 zł.**

Kontroli poddano 100% wydatków poniesionych ze środków Funduszu na realizację zadania oraz koszty obsługi Programu.

3. Wydatki na realizację Programu.

3.1. Wynagrodzenia zatrudnionych asystentów.

W toku kontroli ustalono, że w 2022 r. ze środków Funduszu opłacone zostało wynagrodzenie dla 11 asystentów zatrudnionych przez CUS.

Wynagrodzenia asystentów za świadczone usługi w danym miesiącu były wypłacane na podstawie rachunków do umów zlecenia²² (dalej Rachunek), które składano wraz z Kartą realizacji usług za dany miesiąc oraz Ewidencją godzin wykonywania umowy zlecenia za dany miesiąc, zgodnie z okresem obowiązywania umów zlecenia oraz sporządzanych na ich podstawie list płac.

Na podstawie złożonych przez asystentów Rachunków, łączna liczba godzin usług świadczonych w ramach Programu wniosła 7 430 godzin. W trakcie realizacji zadania nie przekroczono rocznego limitu godzin usług asystenta, przypadającego na jednego uczestnika.

²² Na Rachunkach wskazywano m.in. miesiąc, za który był sporządzany, liczbę godzin zrealizowanych usług, stawkę oraz kwotę wynagrodzenia brutto.

Zgodnie ze złożonymi przez asystentów Rachunkami, ewidencją księgową prowadzoną przez CUW oraz Sprawozdaniem z realizacji Programu²³ całkowity koszt świadczenia usług asystenckich wyniósł 292 375,16 zł, który stanowi sumę kwoty 251 703,20 zł, wynikającej z iloczynu liczby godzin wykonanych usług asystenckich i stawki godzinowej określonej w umowach zlecenia oraz kwoty 40 671,96 zł będącej kosztem pracodawcy (składki na ubezpieczenia społeczne oraz składki na fundusz pracy finansowane przez pracodawcę).

Stwierdzono natomiast, że w przypadku 1 asystenta²⁴, którego liczba godzin w miesiącu wrześniu wyniosła 52 godziny przy stawce wynagrodzenia 33,22 zł brutto za 1 godzinę świadczenia usługi – ustalono wynagrodzenie w kwocie brutto 1 724,44 zł zamiast 1 727,44 zł²⁵.

Zgodnie z zapisem działu IV ust. 22 Programu, koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystencji osobistej nie przekroczył kwoty 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy²⁶.

Szczegółowe dane w tym zakresie wykazano w poniższej tabeli.

Wynagrodzenie asystentów w układzie miesięcznym	Lb. godz.	Stawka godzinowa wg Programu	Wynagrodz. asystentów (zł)	Wynagrodzenie asystentów netto (zł)	Koszty zleceniobiorcy AOON			Koszty zleceniodawcy		Całkowity koszt usługi (zł)
					Podatek (zł)	Składki na ubezpieczenia społeczne (zł)	Składki na ubezpieczenia Zdrowotne (zł)	Składki na ubezpieczenia społeczne, emerytalne i wypadkowe (zł)	Składki na Fundusz pracy (zł)	
2022	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
marzec	492	33,22*	16 717,14	12 906,37	779,00	1 895,86	1 135,91	2 534,67	26,04	19 277,85
kwiecień	681	33,22*	23 144,88	18 013,75	1019,00	2 534,41	1 577,72	3 503,33	164,41	26 812,62
maj	789	33,22*	26 902,14	20 962,56	1 219,00	2 930,33	1 790,25	3 984,75	230,33	31 117,22
czerwiec	926	33,22*	31 453,28	24 053,25	1 705,00	3 551,03	2 144,00	4 779,35	227,08	36 459,71
lipiec	880	33,22*	29 830,24	22 731,85	1 702,00	3 327,98	2 068,41	4 593,76	226,26	34 650,26
sierpień	657	33,22*	22 232,34	16 734,43	1 432,00	2 506,59	1 559,32	3 462,73	68,37	25 763,44
wrzesień	807	33,22*	27 151,32	20 094,58	1 880,00	3 205,20	1 971,54	4 384,43	239,29	31 775,04
październik	827	33,22*	28 089,92	21 233,73	1 826,00	3 109,56	1 920,63	4 268,96	140,80	32 499,68
listopad	726	33,22*	24 436,38	18 045,97	1 778,00	2 837,74	1 774,67	3 938,34	59,41	28 434,13

²³ Sprawozdanie gminy/powiatu z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (załącznik nr 5 do Programu) – dalej Sprawozdanie z realizacji Programu.

²⁴ Lista wypłat 6/10/22/Z/CUS z 10 października 2022 r.

²⁵ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Głównego Księgowego CUW w Wieniawie z dnia 15 grudnia 2023 r.: „(...) w liście płac zaistniała pomyłka pisarska zamiast 1.727,44 obliczono 1.724,44 i od tej kwoty naliczony został ZUS pracodawcy.”

²⁶ W przypadku 1 osoby (uczającej się do 26 roku życia), której wynagrodzenie brutto za 1 godzinę świadczenia usługi asystencji ustalono w wysokości 40 zł brutto, nie naliczane były składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, emerytalne i wypadkowe, Fundusz Pracy oraz podatek.

grudzień	645	33,22*	21 745,56	16 126,26	1 547,00	2 510,31	1 561,99	3 562,11	277,54	25 585,21
SUMA	7 430	33,22*	251 703,20	190 902,75	14 887,00	28 409,01	17 504,44	39 012,43	1 659,53	292 375,16

*w przypadku 1 asystenta wynagrodzenie wynosiło 40 zł brutto

W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono podwójnego finansowania tego samego wydatku, jak również pozostawania więcej niż jednego uczestnika Programu pod opieką asystenta w tym samym czasie.

Porównano zgodność danych w zakresie liczby godzin zrealizowanych usług asystenckich wykazanych w Kartach realizacji usług oraz przedłożonych do rozliczenia Rachunkach. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy ww. dokumentami.

(akta kontroli str.: 357-712, 743-1576, 1589-1774, 1786-1794)

3.2. Zwrot kosztów dojazdu własnym/innym środkiem transportu asystentów w celu realizacji usług.

Na potrzeby realizacji Zadania Dyrektor CUS zawarł z 9 asystentami *Umowy dotyczące użytkowania własnego samochodu osobowego asystenta*.

Środki Funduszu na pokrycie kosztów dojazdu własnym środkiem transportu wydatkowano na podstawie Ewidencji przebiegów pojazdów²⁷ (załącznik nr 5 do ww. umowy), składanych przez asystentów za dany miesiąc.

Zwrot kosztów dojazdu własnym środkiem transportu dokonywano w kwocie nie większej niż 300,00 zł miesięcznie (dział V ust. 4 Programu).

W toku kontroli ustalono, że asystenci wykorzystywali własny środek transportu na potrzeby świadczenia usług asystenckich określonych w Programie.

Ponadto stwierdzono, że wydatkowane koszty dojazdu własnym środkiem transportu (wynikające z przedstawionych dowodów księgowych, jak również sprawozdania z realizacji zadania) wyniosły 14 802,06 zł, a winny wynieść 14 801,72 zł. Różnica wynosząca 0,34 zł spowodowana była stosowaniem przez asystentów zaokrągleń przy ustalaniu wartości zwrotu w przedstawionych Ewidencjach przebiegu pojazdu, następnie przyjęciu niniejszych wartości przez osobę sprawdzającą ww. dowód księgowy pod względem formalnym i rachunkowym.

(akta kontroli str.: 713-1540, 1605-1753, 1786-1794)

²⁷ Ewidencja przebiegu pojazdu w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (załącznik nr 11 do Programu) – dalej Ewidencja przebiegu pojazdu.

3.3. Zakup ubezpieczenia dla asystentów.

Na potrzeby realizacji Programu ubezpieczono 11 asystentów w zakresie odpowiedzialności cywilnej²⁸ w związku z posiadaniem mienia lub wykonywanymi czynnościami. Zgodnie z wytycznymi określonymi w dziale V ust. 3 pkt 5 Programu, koszt ubezpieczenia jednego asystenta nie przekroczył kwoty 150 zł rocznie.

(akta kontroli str.: 1541-1565, 1605-1753, 1786-1794)

3.4. Zakup środków ochrony osobistej dla asystentów.

W ramach zakupionych środków ochrony osobistej dla asystentów dokonano zakupu rękawiczek, opasek medycznych oraz płynów do dezynfekcji.

Potwierdzenie przekazania zakupionych środków ochrony stanowią *Potwierdzenia odbioru środków ochrony osobistej dla asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w ramach programu pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022* zawierające imię, nazwisko, rodzaj i ilość odbieranych środków ochrony oraz podpis asystenta.

Zgodnie z wytycznymi Programu zawartymi w dziale V ust. 3 pkt 2 – koszt zakupu środków ochrony osobistej, wyniósł nie więcej niż 50 zł miesięcznie dla jednego asystenta.

(akta kontroli str.: 1566-1576, 1605-1753, 1786-1794)

4. Wydatki związane z obsługą Programu.

Wydatki zrealizowane ze środków Funduszu dotyczyły zakupu materiałów biurowych oraz wyposażenia biurowego i kuchennego dla CUS. Zgodnie z wymogami Programu koszty obsługi Programu²⁹ nie przekroczyły 2% środków przekazanych na realizację tego Programu (dział VI ust. 9 Programu).

(akta kontroli str.: 1589-1753, 1786-1794)

5. Dowody księgowe i ewidencja księgowa.

Ustalenia w zakresie wykorzystania środków finansowych z Funduszu zostały dokonane na podstawie weryfikacji dowodów księgowych, tj. rachunków z wykonania umów zleceń, list płac, faktur, polis ubezpieczeniowych, rozliczeń kosztów dojazdu własnym środkiem transportu oraz wyciągów bankowych za okres objęty kontrolą.

²⁸ Indywidualne polisy ubezpieczeniowe od odpowiedzialności cywilnej ogólnej zawarte zostały z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna al. Jana Pawła II 24, 00-133 Warszawa na okres od 22 marca lub 23 marca do 31 grudnia 2022 r. (w przypadku 10 asystentów) oraz na okres od 8 listopada do 31 grudnia 2022 r. (w przypadku 1 asystenta).

²⁹ 6 366,00 zł / 318 300,00 zł = 2%.

Stwierdzono, że dowody księgowe spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości³⁰ a zapisy w ewidencji księgowej wymogi art. 20 ww. ustawy. Ewidencja księgowa prowadzona była w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości³¹.

Ponadto nie stwierdzono opóźnień w realizacji zobowiązań wynikających z dowodów księgowych, poza jednym przypadkiem dotyczącym faktury za zakup środków czystości Nr 2562032859 z 13 października 2022 r., której termin płatności ustalony został na 27 października 2022 r., natomiast należność została uregulowana w dniu 31 października 2022 r. (WB nr 22/2022 z dnia 31 października 2022 r.). Opóźnienie w zapłacie powyższego zobowiązania nie skutkowało naliczeniem odsetek.

Kontroli poddano także terminowość:

- przekazywania kwot pobranych zaliczek na PIT na rachunek urzędu skarbowego, tj. za dany miesiąc – do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni³²,
- odprowadzenia składek do ZUS, tj. za dany miesiąc – do 5 dnia następnego miesiąca³³, dotyczących wypłaty wynagrodzeń asystentów z tytułu umów zleceń.

Stwierdzono, że ww. składniki wynagrodzenia zostały przekazane z zachowaniem ustawowych terminów.

Stwierdzono, że wszystkie wydatki związane z realizacją zadania, zostały poniesione zgodnie z celem na jaki przyznano środki Funduszu oraz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., zgodnie z § 2 ust. 3 i 4 Umowy.

(akta kontroli str.: 163-164, 182-184, 216-228, 357-312, 743-1576, 1589-1775)

³⁰ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

³¹ Rachunkowość Gminy Wieniawa oraz CUS prowadzona była na podstawie polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr 2.2021 p.o. Kierownika Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawie w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach obsługiwanych w ramach wspólnej obsługi przez Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawa (zmiana polityki rachunkowości wprowadzona została Zarządzeniem NR 16.2021 z 30 grudnia 2021 r.) oraz Zarządzeniem NR 18.2021 P.O. Kierownika Centrum Usług Wspólnych Gminy Wieniawa z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia w Centrum Usług Społecznych w Wieniawie kont analitycznych dla Programu Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych zwanym „Funduszem Solidarnościowym”.

³² art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.).

³³ art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.).

IV. W zakresie rozliczenia realizowanego zadania oraz uzyskania dodatkowych dochodów z tytułu odsetek od przechowywania środków z Funduszu na rachunku bankowym.

1. Z otrzymanych w 2022 r. środków finansowych w wysokości 324 666,00 zł, CUS w Wieniawie dokonał zwrotu niewykorzystanych środków w ogólnej kwocie 5 837,97 zł – tytułem niewykorzystanych środków finansowych na realizację zadania (WB nr 1/2023 z dnia 16 stycznia 2023 r.). Powyższe środki zostały zwrócone na rachunek bankowy MUW wskazany w § 3 ust. 10 Umowy, z zachowaniem terminu określonego w § 3 ust. 9 pkt 2 Umowy.

(akta kontroli str.: 216-228, 244-247, 1605-1753)

2. W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazania dokumentów sprawozdawczych z realizacji Programu, tj. Sprawozdania z realizacji Programu oraz Zestawienia z realizacji Programu³⁴ i ustalono, że przedmiotowe dokumenty przekazano do MUW za pośrednictwem platformy ePUAP 16 stycznia 2023 r.³⁵ z zachowaniem terminu określonego w § 7 ust. 1 i 2 Umowy.

(akta kontroli str.: 216-228, 1754-1775)

3. Dane w zakresie łącznej kwoty wykorzystanych środków w Sprawozdaniu z realizacji Programu odzwierciedlały stan, wynikający z ewidencji księgowej prowadzonej przez CUW w Wieniawie.

W toku kontroli stwierdzono, że w 2022 r. z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej na terenie Gminy Wieniawa skorzystało 12 uczestników Programu, z czego łączna liczba zrealizowanych usług wynikająca z przedłożonych Kart realizacji usług wyniosła 7 430 godzin, podczas gdy w ww. Sprawozdaniu wskazano łączną liczbę zrealizowanych usług – 7 356 godzin³⁶.

Sprawozdanie z realizacji Programu zostało zaakceptowane przez Wojewodę pismem z dnia 30 stycznia 2023 r. znak WN-II.946.1.67.2022.

(akta kontroli str.: 248-325, 1605-1753, 1754-1775)

³⁴ Zestawienie dla gmin/powiatów z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022 (załącznik nr 4 do Programu).

³⁵ Korekty Zestawienia i Sprawozdania z realizacji zadania przekazane zostały 20 stycznia 2023 r., 25 stycznia 2023 r. oraz 26 stycznia 2023 r.

³⁶ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Dyrektora CUS z dnia 20 grudnia 2023 r.: „W sprawozdaniu końcowym z realizacji Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022 przesłanym 26 stycznia 2023 r. błędnie wykazano ogólną liczbę wykonanych godzin usług asystenta dla osób niepełnosprawnych. Podsumowując liczbę godzin omyłkowo nie dodano liczby godzin z jednego miesiąca u Pani (...)”.

4. Środki Funduszu, przekazywane przez MUW na realizację Programu gromadzone były zgodnie z § 3 ust. 5 Umowy, na pomocniczym rachunku bankowym CUS³⁷ utworzonym 21 maja 2021 roku.

Zgodnie z potwierdzeniem otwarcia rachunku pomocniczego oraz przedłożonymi wyciągami bankowymi ustalono, że ww. rachunek był nieoprocentowany.

(akta kontroli str.: 216-228, 230-243)

5. Zastępca Wójta Wieniawa oraz Dyrektor CUS Wieniawie oświadczyli, iż nie dokonywano lokat środków finansowych z Funduszu otrzymanych na realizację zadania w ramach Umowy.

(akta kontroli str.: 1776-1785)

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Ze względu na wartość zawieranych z asystentami umów zlecenia, które nie przekraczały kwoty 130 000,00 zł jak również w związku ze stanowiskiem Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych, znak: UZP.DP.022.308.22.PK z 16 maja 2022 w sprawie zasad udzielania zamówień na usługi wykonywane przez asystentów i opiekunów osobistych osób z niepełnosprawnościami³⁸ – CUS podczas realizacji Programu nie przeprowadzał postępowań o udzielenie zamówień publicznych wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych³⁹.

(akta kontroli str.: 326-712)

VI. Ocena zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na:

- wykazaniu w dokumentach sprawozdawczych z realizacji Programu, błędnej liczby godzin zrealizowanych usług asystenckich, tj. 7 356 zamiast 7 430 godzin, wynikających z kart realizacji usług oraz rachunków przedkładanych przez asystentów,
- wydatkowaniu środków związanych z kosztami dojazdu własnym środkiem transportu w wysokości 14 802,06 zł, zamiast 14 801,72 zł. Powyższe skutkuje koniecznością

³⁷ Pomocniczy rachunek bankowy nr: 14 9145 1040 2003 3480 2000 0006.

³⁸ Zgodnie z ww. stanowiskiem w przypadku wskazania asystenta przez uczestnika, nie znajdują zastosowania przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. W związku z powyższym podmiot realizujący Zadanie nie ma obowiązku stosowania przepisów ww. ustawy do umów zlecenia zawieranych z asystentem wskazanym przez uczestnika Programu.

³⁹ Ustawa z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.) – dalej ustawa PZP.

dokonania zwrotu środków Funduszu w łącznej kwocie 0,34 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, zgodnie z art. 169 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych.

- ustaleniu wynagrodzenia brutto dla 1 asystenta⁴⁰ w miesiącu wrześniu w kwocie 1 724,44 zł zamiast 1 727,44 zł⁴¹.

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Wójta, że prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej edycja 2022 została oceniona **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

Uwzględniając powyższe, **zobowiązuję Pana Wójta** do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych uchybień poprzez:

- wykazywanie w dokumentach sprawozdawczych z realizacji Programu danych zgodnych z kartami realizacji usług oraz rachunkami przedkładanymi przez asystentów w zakresie liczby godzin zrealizowanych usług asystenckich,
- ustalania wynagrodzenia przysługującego asystentowi w prawidłowej wysokości.

W związku ze zwrotem kwoty 0,34 zł stanowiącej środki Funduszu Solidarnościowego pobrane w nadmiernej wysokości odstępuje się od sformułowania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie⁴².

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana Wójta do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

⁴⁰ Dotyczy asystenta: który w miesiącu wrześniu zrealizował zgodnie z przedstawionymi kartami realizacji usług: 52 godziny usług przy ustalonej w umowie zlecenia kwocie wynagrodzenia brutto za 1 godzinę usługi – 33,22 zł (52 x 33,22 = 1 727,44 zł).

⁴¹ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Głównego Księgowego CUW w Wieniawie z dnia 15 grudnia 2023 r.: „(...) w liście płac zaistniała pomyłka pisarska zamiast 1.727,44 obliczono 1.724,44 i od tej kwoty naliczony został ZUS pracodawcy.”

⁴² Gmina Wieniawa w dniu 19 marca 2024 r. dokonała zwrotu kwoty 0,34 zł, stanowiącej zwrot środków związanych z kosztami dojazdu własnym środkiem transportu, wykorzystanych w nadmiernej wysokości, w ramach umowy Nr 59/2022/AOON z dnia 16 lutego 2022 r. (WB nr 51/2024 z dnia 19 marca 2024 r.)

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/